

**Національна Асоціація Недержавних пенсійних фондів України
та Адміністраторів недержавних пенсійних фондів**

Українська асоціація адміністраторів пенсійних фондів

Українська асоціація інвестиційного бізнесу

Від 29.06.2017

Інструктивний лист

щодо ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності за окремими операціями недержавних пенсійних фондів

Українська асоціація інвестиційного бізнесу (далі – УАІБ), Національна Асоціація Недержавних пенсійних фондів України та Адміністраторів недержавних пенсійних фондів (далі – НАПФА) та Українська асоціація адміністраторів пенсійних фондів (далі – УААПФ) з метою встановлення єдиних підходів ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності направляють адміністраторам недержавних пенсійних фондів інструктивний лист із рекомендаціями щодо ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності за окремими операціями недержавних пенсійних фондів.

Згідно статті 1 Закону пенсійні кошти - сума грошових зобов'язань пенсійного фонду перед його учасниками. У частині 1 статті 51 Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення» (далі – Закон) визначено, що "сума пенсійних коштів усіх учасників пенсійного фонду дорівнює чистій вартості активів пенсійного фонду".

Тобто, чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду (далі – НПФ) дорівнює сумі довгострокових (непоточних) зобов'язань НПФ перед учасниками такого НПФ, які повинні визнаватися та оцінюватися відповідно до міжнародних стандартів (МСФЗ 9) за справедливою вартістю.

Аналіз існуючої практики бухгалтерського обліку недержавних пенсійних фондів, проведений УАІБ, НАПФА та УААПФ, виявив відсутність єдиної методології визнання та оцінювання довгострокових зобов'язань НПФ перед його учасниками.

Для впровадження єдиної методології бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності НПФ рекомендуємо ввести операцію визнання та оцінки зобов'язань НПФ перед учасниками НПФ, а саме, визнати суму пенсійних коштів, що належать учасникам НПФ довгостроковими (непоточними) зобов'язаннями НПФ, що оцінюються за справедливою вартістю. Така операція не є зміною концептуальних основ бухгалтерського обліку НПФ.

В облікових політиках НПФ в розділі, що стосується оцінки зобов'язань, рекомендуємо зазначити:

"Непоточні зобов'язання НПФ перед учасниками НПФ оцінюються за справедливою вартістю.

Справедлива вартість непоточних зобов'язань НПФ перед учасниками НПФ визначається та визнається відповідно до ст.51 Закону та дорівнює чистій вартості активів НПФ.

Різниця від переоцінки вартості зобов'язань НПФ перед учасниками НПФ, що збільшує зобов'язання НПФ включається до витрат фонду звітного періоду. Різниця від

переоцінки вартості зобов'язань НПФ перед учасниками НПФ, що зменшує зобов'язання НПФ включається до доходів фонду звітного періоду або сторнує витрати фонду звітного періоду."

Облік витрат від переоцінки вартості зобов'язань НПФ перед учасниками НПФ рекомендуємо проводити по рахунку 95 (фінансові витрати) та відображати у Звіті про фінансові результати, відповідно, у рядку 2250.

Відображення різниці (прибутку) від переоцінки зобов'язань перед учасниками у бухгалтерському обліку може бути здійснено наступним чином:

Д-т 95 К-т 68

Д-т 79 К-т 95

Д-т 68 К-т 40(41)

В результаті впровадження цих рекомендацій сума пенсійних коштів усіх учасників пенсійного фонду, що обліковується на 40(41) рахунку та дорівнює чистій вартості активів пенсійного фонду, формується за рахунок зміни чистої вартості активів, а не за рахунок розподілу прибутку. Це відповідає концептуальній основі діяльності НПФ, встановленій Законом, та міжнародним стандартам бухгалтерського обліку та фінансової звітності.

У Звіті про фінансові результати сума рядків 2130 (адміністративні витрати) та 2250 (фінансові витрати) буде дорівнювати доходам, а фінансовий результат до оподаткування та чистий фінансовий результат, відповідно, повинен дорівнювати нулю.

Дані про зміну вартості не поточних зобов'язань НПФ перед учасниками НПФ відповідають даним р.450 форми звітності НПФ-3, яка подається до Нацкомфінпослуг.

Пропонуємо запровадити ці рекомендації з 2-го кварталу 2017 року для формування фінансової звітності за 1-е півріччя 2017 без розбіжностей з концептуальною основою діяльності НПФ.

Генеральний директор

Української асоціації інвестиційного бізнесу

Рибальченко А.А.

Директор Національної Асоціації

Недержавних пенсійних фондів України та

Адміністраторів недержавних пенсійних фондів

Шевкун Т.В.

Директор Українська асоціація адміністраторів

недержавних пенсійних фондів

Ванівський О.Б.

